

УДК 687.016.5:658.512

РОЗРОБКА ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ВУЗЛІВ ВИРОБІВ-ТРАНСФОРМЕРІВ

Студ. А.М. Попко, гр. ТЛПс-16-1
М.в.н. О.В. Хасанова
Науковий керівник доц. О.П. Сиротенко
Хмельницький національний університет

Мета і завдання. Дослідження особливостей розробки декоративного оздоблення функціональних вузлів виробів-трансформерів. Встановлення основних та додаткових етапів процесу декорування виробів-трансформерів на стадії розробки їх ескізного проекту.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт дослідження – процес оздоблення функціональних вузлів виробів-трансформерів шляхом їх орнаментативності. Предмет дослідження – особливості етапів ескізного проектування елементів декорування виробів-трансформерів.

Методи та засоби дослідження. Аналіз основних етапів декорування виробів-трансформерів технікою орнаментативності. Вивчення законів застосування засобів композиції при розробці ескізних проектів виробів-трансформерів.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Питання орнаментативності швейних виробів набуло подальшого розвитку в сфері дизайну виробів-трансформерів. Встановлені нові етапи процесу розробки дизайнерських проектів декорування деталей та функціональних вузлів виробів-трансформерів.

Результати дослідження.

В сучасному світі процес трансформації проходить у всіх галузях діяльності людини. Термін “трансформація”, означає перетворення, обертання, видозмінення [1]. Трансформація, як перетворення не оминула і швейні вироби, а зокрема етап розробки та оздоблення нових моделей одягу.

На сьогоднішній день актуальними стали різноманітні вироби-трансформери, доречність яких підкреслюють модні тенденції [2]. Популярність таких виробів зумовлена їх універсальністю.

Трансформація в одязі на рівні споживання зводиться до трансформації деталей готового виробу, при якому споживач за власним бажанням проводить комбінаторику деталей, в результаті чого створюються нові за призначенням та дизайном моделі.

Трансформація цих виробів здійснюється за допомогою різних конструктивно-технологічних рішень, роз'ємно з'єднаних між собою деталей та вузлів, допоміжних елементів, які кріпляться за допомогою фурнітури та прикладних матеріалів. Знімними можуть бути функціональні вузли, дрібні оздоблювальні деталі, а також частини деталей або конструктивні модулі, які містять цілі системи з'єднаних деталей.

Трансформація одягу за рахунок знімання, прикріплення або нашарування функціональних вузлів, призводить до зміни його функціональних властивостей і може бути представлена типологічним рядом різновидів одягу [3].

Трансформація виробів за рахунок оздоблення та декоративних деталей дозволяє змінювати зовнішній вигляд, стильове вирішення та призначення одягу, тому вони можуть бути використані як початкові компоненти для його трансформації.

Як правило, розташування оздоблювальних елементів визначається художником-модельєром, що створює вихідну модель. Однак, при її переході до трансформованої моделі важко зберегти гармонійність первинного оздоблення. Нова модель вимагає

корекції розмірів, місця розташування, а іноді навіть кольорової гами та матеріалів для оздоблення, особливо, якщо автор прагне надати виробу нового стилісового звучання.

Визначення виду оздоблювальних елементів проводять, аналізуючи ескіз моделі та початкові матеріали. В результаті виявляються такі особливості оздоблення, як форма, кількість елементів, з яких воно складається, кількість їх повторень. Також визначається основний вид оздоблення, його малюнок і структура, поєднання кольорів та фактур, а також композиційне навантаження оздоблювальної деталі на виріб, їх площа та маса по відношенню до розмірів деталей.

Залежно від виду одягу, його асортименту, призначення та напрямку моди підбираються певні види оздоблення, найпоширенішим серед яких є орнаментика, як одна з найбільш популярних видів декоративно-ужиткового мистецтва.

Розробка схем орнаментів здійснюється з використанням спеціальних комп'ютерних програм [4], які значно розширюють можливості у створенні великих за площею візерунків. З їх допомогою розробляють схеми орнаменту будь-якої складності за бажаними малюнками, картинами, фотографіями і здійснюють їх швидко адаптацію до розмірів деталі, змінюють кольорову гаму, виконують друк на різних типах носіїв.

При розробці схеми орнаменту, виконують ряд класичних етапів дизайнерських робіт [5]: 1) обирають джерело творчості, як базову ідею або стереотип; 2) виділяють найбільш виразні ознаки джерела творчості, його елементи і здійснюють їх видозміну; 3) вибудовують нову систему зв'язків та варіантів повторень елементів; 4) обирають колористику орнаменту і відтворюють її в елементах орнаменту; 5) визначають композиційний характер розташування елементів орнаменту в моделі; 6) адаптують розміри орнаменту відносно розмірів деталей; 7) визначають види матеріалів для відтворення орнаменту, техніку їх нанесення та прикріплення до виробу.

Однак, розробка орнаментики виробів-трансформерів передбачає виконання додаткових етапів робіт: 1) формування похідних варіантів моделей із виробу-трансформера; 2) уточнення характеру розташування елементів оздоблення в похідних моделях; 3) корегування місць розташування скріплювальних елементів відповідно до нових місць розташування об'єктів оздоблення.

Висновки. Застосування запропонованих етапів робіт при розробці дизайнерських проектів орнаменталізації виробів-трансформерів, дозволяє забезпечити високий рівень естетичних показників якості отриманих моделей на всьому ланцюгу їх перетворень.

Ключові слова: виріб-трансформер, орнаментика, процес декорування, схема орнаменту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Трансформація [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/>.
2. UFW FW 2017: гардероб-трансформер в коллекции Ludmila Kislenko. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://amazinglife.style/2017/02/08/ufw-fw-2017-garderoob-transformer-v-kollekcii -ludmila-kislenko>.
3. Захаркевич О.В. Формування раціональних ланцюгів перетворення жіночого плечового одягу / О.В. Захаркевич // Вісник ХНУ. - 2012. – №2. - С. 73-76.
4. Захаркевич О. В. Практикум з комп'ютерного проектування одягу: навч. посібник / О. В. Захаркевич, С. Г. Кулешова, О. М. Домбровська. – Хмельницький: ХНУ, 2016. – 311 с.
5. Бердник Т.О. Дизайн костюма / Т.О. Бердник, Т.П. Неклюдова. – Ростов н/Д: изд-во «Феникс», 2000. – 448 с.